

Informace: Ministerstvo školství chce zintenzivnit trend zdravého stravování školáků

Praha, 20. března 2012 – Na stále rostoucí obezitu u dětí a žáků a následné nemoci z ní vyplývající upozornila dnešní tisková konference věnovaná prosazování zdravého životního stylu „výživy a pohybu“ do výchovy školních dětí. Navazovala tak na seminář pořádaný ve spolupráci MŠMT a Společnosti pro výživu pod záštitou ministerstva zdravotnictví.

Alarmující nárůst obézních dětí či žáků s nadváhou v posledních desetiletích, stále častější konzumace jídel rychlého občerstvení jako alternativy školních obědů a málo pohybu – to jsou důvody, proč se rozhodlo ministerstvo školství společně s odborníky na výživu uspořádat seminář a upozornit veřejnost na tento společenský trend. „Ministerstvo školství si tento problém uvědomuje, nejdůležitější je ale podchytit zdraví, vyvážené stravování a dostatek pohybu už v raném věku dítěte, napravovat pochybení rodiny až ve školních jídelnách je mnohdy pozdě,“ řekl na úvod tiskové konference vrchní ředitel sekce vzdělávání MŠMT Jakub Stárek a pokračoval: „Přes mnohé aktivity a programy ministerstva školství ve spolupráci s ministerstvem zdravotnictví či zemědělství, a také s NIDV v oblasti vzdělávání pedagogů v tomto směru, jsme se navíc rozhodli pro revizi Rámcového vzdělávacího programu tak, aby se v něm odrazil i tento neblahý fakt,“ dodal Jakub Stárek.

Interní auditorka České školní inspekce Alena Fůrstová mu dává za pravdu: „Schválením novely školského zákona nastartovala reforma, která má mimo jiné za cíl posílit ve školách výchovu dětí a žáků ke zdraví a zdravému životnímu stylu. V praxi může zase škola ovlivnit zdraví dítěte hlavně kvalitním školním stravováním. To má za úkol zajistit příjem až třetiny celodenní stravy, u předškoláků dokonce dvou třetin,“ upozornila na důležitost dobré školní jídelny auditorka ČSI Fůrstová. Dětského strávnicka tak může kvalitní školní stravování ovlivnit hned v několika směrech – jednak dostane žák ty živiny, kterých se mu doma nedostává a dále ovlivní stravovací návyky nejen samotného dítěte, ale i celé rodiny.

Na problematiku dětské obezity a nemocí z ní vyplývajících upozornil na tiskové konferenci i pořadatel semináře ze Společnosti pro výživu a primář Dětské polikliniky FN Motol Petr Tláškal: „Výchova k správnému stravování by měla probíhat velice spontánně, přirozeně a hlavně v rámci každodenních návyků,“ vysvětlil na úvod tiskové konference a pokračoval: „Důležití jsou také správně školení učitelé, dále to, aby škola brala školní jídelnu skutečně jako svého partnera a v neposlední řadě bychom měli klást větší důraz na pohyb školáků, u počítače se moc nenadřou,“ zdůraznil předseda Společnosti pro výživu Petr Tláškal.

V závěru konference poté vyzval nejen příslušná ministerstva, ale také zřizovatele, vedení škol, učitele, pracovníky školních družin a jídelen k aktivní nápomoci v prosazování zdravého životního stylu u dětí a žáků nejen v rovině vyučování, ale hlavně v každodenní praxi a pozval je i veřejnost na „Den boje proti dětské obezitě“, který připadá každoročně na 25. května.

Fórum spolupracovníků Dne boje proti dětské obezitě

SPV ve spolupráci s Odbornou společností praktických dětských lékařů a s pracovní skupinou Sekce dětské obezitologie vyhlásila dne 25. 5. 2011 Den boje proti dětské obezitě. Vyhlášení dne boje proti dětské obezitě v ČR chápeme jako součást hnutí EOD, které je však v našem případě zaměřeno především na dětskou populaci a na prevenci.

Rádi bychom tak vytvořili FÓRUM pro další spolupracovníky, kteří teoreticky a zvláště prakticky dané aktivity podporují.

Vyhlášení dne boje proti dětské obezitě je symbolickým a současně iniciačním momentem, který bychom měli chápat jako snahu o praktické a celospolečenské sjednocování výstupů různých aktivit, které se uskutečňují především v rámci prevence rozvoje civilizačních onemocnění, jejichž společným jmenovatelem je rozvíjející se obezita dětí k obezitě a dalším nemocem dospělých. Edukace praktickým dětským lékařem, školou, rodinou. Praktická realizace školní jídelnou, tělocvičnou, potravinářským průmyslem i podporou státu. V květnu každého roku bychom se měli nad tímto úsilím zamyslet a hledat možnosti dalšího působení. (25. 5.)

Zazněly zde informace, že při studii stravovacích zvyklostí dětí (SPV – r. 2010-2011) byla zjištěna nadváha u 7,4% a obezita u 7,5% dětí ve věku 7-10 let a nadváha u 6,2% a obezita u 6,0% dětí ve věku 10-14let. Nadváha a obezita je spojována především s konzumací energeticky bohatých, nutričně však chudých složek potravy. S postupně zvyšujícím se věkem dětí přechází stále vyšší procento obezity k nadváze a obezitě dospělých. Nadváha a obezita v naší republice postihuje již více jak 50% dospělých. Veřejnost byla dále seznámena se studií COPAT (Childhood Obesity Prevalence and Treatment), kterou realizuje Endokrinologický ústav Praha, v rámci dotací norských fondů. Uvedený projekt mimo jiné podporuje vytvoření sítě specializovaných pracovišť péče o děti a dospívající s nadváhou a obezitou. Prezentace mezinárodní studie HBSC (The Health Behavior in School-aged Children), která probíhá pod patronací University Palackého v Olomouci a Státního zdravotního ústavu, shrnula výsledky chování a postojů, které u dětí a dospívajících determinují tělesné a psychické zdraví a ovlivňují sociální adaptaci ve vzájemných souvislostech, i k nadváze a obezitě dětí. Za podpory společnosti Danone a.s. byl prezentován projekt Zdravá abeceda. Tento projekt vznikl na základě neradostných informací ze zprávy školní inspekce k mateřským školám (MŠ). Ze zprávy vyplynulo, že téměř 40% MŠ má problémy s uplatňováním zásad zdravotního životního stylu. Program Zdravá abeceda pomáhá v řešení těchto situací, stimuluje pohybové a stravovací návyky dětí, účinně tak pomáhá včasné prevenci rozvoje nadváhy a obezity. Soutěž o nejlepší školní oběd vznikla v rámci projektu VZP „Žij zdravě“, z iniciativy a ve spolupráci Společnosti pro výživu a agentury Ami communication. Formou soutěže školních jídelen je každoročně vyhlášen vítěz, což podporuje iniciativu k přípravě zdravé a současně chutné potravy našich školních dětí.

Nesprávné stravovací zvyklosti a stále klesající fyzická zdatnost jsou hlavními rizikovými faktory v rozvoji dětské obezity. Definicí zdravotně orientované zdatnosti (Health Related Fitness) je taková tělesná zdatnost, která příznivě ovlivňuje zdravotní stav jedince a je prevencí některých zdravotních potíží. Zvýšení tělesné zdatnosti dětí je důležitým úkolem tělesné výchovy, která by měla být uskutečňována nejen v rámci povinné školní tělesné výchovy, ale i v rámci volitelných či zájmových pohybových aktivit (školních a mimoškolních, ve sportovních klubech, občanských sdruženích apod.).

Důležitou úlohu hrají školní jídelny, kde se v naší republice připravuje strava přibližně pro 1300000 dětských strávníků. Vyhláška Ministerstva školství č. 107/r.2005 Sb. v určité formě garantuje způsob výživy, který je pro potřeby dětského organismu prospěšný.

Škola je místem edukace, ve spolupráci se školní jídelnou i učitelé může být edukační základnou nejen teoretickou, ale i praktickou.

Dětské lékaři sledují dítě od narození a jsou první, mimo rodinu, kdo zaznamenají rozvíjející se nadváhu či obezitu dítěte.

Odborní dětské lékaři, endokrinologové, kardiologové, gastroenterologové, tělovýchovní lékaři a všichni lékaři, kteří se věnují problematice obezity u dětí, mohou dítěti i rodině ukazovat cesty ke změně životního stylu.

Nutriční terapeuti mohou předávat vhodné informace rodinám dětí, obdobně tak i výživoví poradci nebo psychologové, kteří mají v péči některého ze členů z obézní rodiny.

Příspěť mohou i všichni ostatní pracovníci, kteří se zabývají problematikou životního stylu dítěte a jeho rodiny.

Do Fóra boje proti dětské obezitě přivítáme i pracovníky potravinářských a obchodních organizací, které se budou snažit zapojit do akce v rámci svého nabízeného sortimentu.

K podpoře akcí vítáme i účast zdravotních pojišťoven, které preferují prevenci před výdaji na léčbu nemocí.

Fórum je otevřené a bude vítat každou aktivitu, která s prevencí nadváhy a obezity našich dětí souvisí.

Tímto vyzýváme školy, aby v jednotě se školními jídelnami a učiteli připravily návrhy k možnostem svého zapojení na poli nejen školního stravování, ale i zapojení do zlepšení nabídky přiměřených pohybových aktivit. Soutěž „O nejlepší školní oběd jídelny“ školy, která má zájem na vhodné propagaci zdravého životního stylu k prevenci dětské obezity. Vyzýváme potravinářské podniky a organizace, aby zvážily možnosti své účasti v daných aktivitách. Vyzýváme zdravotní pojišťovny, aby v rámci svých preventivních programů podpořily dané aktivity.

Zdroj: MŠMT ČR, Společnost pro výživu.

Zapsala:

Olga Johanidesová

oddělení organizace školství
odbor školství, mládeže a sportu

tel.: +420 564 602 955

fax.: +420 564 602 429

e-mail: johanidesova.o@kr-vysocina.cz

2012-03-26

Krajský úřad Kraje Vysočina

Žižkova 57, 587 33 Jihlava, Česká republika

IČ: 70890749, bank. spoj. Volksbank CZ, a.s., č.ú.: 4050005000/6800

web: www.kr-vysocina.cz facebook: [facebook](https://www.facebook.com/kraj.vysocina)

Slouží jako pracovní pomůcka pro školy a školská zařízení v Kraji Vysočina.